

LIBRI GEDANENSES XXXVII

JANINA BELLWON
(1919–2019)

Janina Bellwon urodziła się w Warszawie dnia 5 lutego 1919 roku jako córka Władysława Grabika i Waławy Stefanii z domu Fedorowicz. Uczęszczała do żeńskiego gimnazjum humanistycznego Janiny Tymińskiej, gdzie uzyskała maturę w 1936 roku. W tym samym roku rozpoczęła studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego na kierunku Filologii Klasycznej. W czasie okupacji niemieckiej działała aktywnie w ruchu oporu w szeregach organizacji Konfederacja Narodu (ps. Bogna) w latach 1941–1944 oraz potajemnie kontynuowała naukę pod kierunkiem prof. Kazimierza Kumanieckiego.

Walczyła jako łączniczka w Powstaniu Warszawskim, po upadku Starego Miasta została osadzona w Konzentrationslager Ravensbrück 4 września 1944 roku, po trzech tygodniach przeniesiona jako robotnica przymusowa do Kommando Sachsenhausen. Uwolniona przez amerykańskie wojsko 3 maja 1945 roku. Wkrótce potem poznała byłego niemieckiego więźnia, gdańszczanina Romana Bellwona. Z początkiem 1946 roku oboje powrócili do Polski, zawarli związek małżeński i na stałe osiedlili się w Gdańsku. Jeszcze w grudniu tego samego roku złożyła egzamin dyplomowy z wynikiem bardzo dobrym i uzyskała tytuł magistra na Uniwersytecie Warszawskim. Poza gruntownym wykształceniem klasycznym znała język francuski i niemiecki.

Pracę zawodową podjęła 17 marca 1946 roku jako bibliotekarka w Zarządzie Portu Gdańsk. Ukończyła kurs dla bibliotekarzy technicznych i aspirantów na bibliotekarzy naukowych w 1950 roku oraz korespondencyjny kurs dla pracowników bibliotek zakładowych w 1957 roku. W Zarządzie Portu Gdańsk pracowała do początku 1962 roku, osiągając stanowisko Kierownika Biblioteki Technicznej.

1 lutego 1962 roku została zatrudniona w Bibliotece Gdańskiej PAN w charakterze starszego bibliotekarza w Dziale Informacyjno-Bibliograficznym. Tam też uzyskała najwyższe kwalifikacje zawodowe zdając egzamin na bibliotekarza dyplomowanego w 1963 roku. Przeniesiona do Działu Zbiorów Specjalnych, początkowo opracowywała obcojęzyczne rękopisy oraz przygotowywała życiorysy bibliotekarzy w ramach współpracy z redakcją biograficznego *Słownika pracowników książki polskiej* w Łodzi. Następnie zajmowała się opracowywaniem starych druków, przy których zasłużyła się szczególnie w pracy nad katalogiem poloników XV–XVI wieku. Księgozbiorowi kupca Ludwika Ajchlera z Krakowa poświęciła artykuł opublikowany w tomie 2/3 „Libri Gedanenses” (1970).

W 1974 roku uzyskała awans na starszego kustosa dyplomowanego, po osiągnięciu wieku emerytalnego kontynuowała pracę do 1980 roku. Na emeryturze przez

długie lata utrzymywała bliskie kontakty z bibliotecznymi koleżankami – do których na krótko należała również jej córka Barbara Smentek – oraz uczestniczyła w spotkaniach gdańskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Filologicznego.

Osiągnięciami zawodowymi i wynikami badań nad dziejami dawnej książki zapisała się na trwale w historii Biblioteki Gdańskiej. W opinii przełożonych odznaczała się wybitną inteligencją i szczególnym zamiłowaniem do pracy naukowo-bibliotekarskiej. Była uznanym wzorem sumienności, dokładności i odpowiedzialności. Dysponując wysokimi kwalifikacjami zawodowymi, służyła pomocą i radą współpracownikom, spośród których pozostawiła pamięć Człowieka życzliwego, pogodnego i pracowitego. Podobnie syn Jerzy, najmłodszy z trojga rodzeństwa, wspomina matkę jako osobę bardzo pogodną i wesołą, choć jednocześnie skromną i dyskretną. Jakkolwiek w głębi serca na zawsze pozostała warszawianką, pokochała Gdańsk, lubiła spacerować brzegiem morza z Brzeźna aż do Gdyni oraz wędrówki po trójmiejskich lasach Wrzeszcza, Oliwy i Sopotu. Rodzinę Bellwonów spajały silne więzi, wzajemny szacunek i miłość rodziców.

Odznaczona Medalem Zwycięstwa i Wolności w 1946 roku i medalem Zasłużonym Ziemi Gdańskiej w 1975 roku. Zmarła po przeżyciu 100 lat 25 czerwca 2019 roku.

ALEKSANDER BALIŃSKI